

Paret Jiremyr i Vinninga om second hand, hållbart resande och att skynda långsamt med att utforma ett hållbart hem för sig och sina barn

Erika, David, Jacob och Embla utgör ett av tio hushåll som deltar i satsningen "Klimat- och energismart hemma" som leds av Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle. Den pågår i

Lidköpings- Götene och Mariestads kommuner från mars till december 2023. Inledningsvis träffades alla hushåll och det gavs ett föredrag av en klimatpsykolog. Sedan kom en energi- och klimatrådgivare hem till deras villa och gav råd om smarta insatser för både miljö och ekonomin. Därefter fick paret personliga och motiverande samtal, litteratur och de intervjuades. Nu har det gått en tid sedan dess och det är dags att summera projektet och dela erfarenheterna i uppföljande intervjuer om mer klimat- och energismarta liv.

Jag träffar familjen Jiremyr hemma i deras hus i Vinninga, Lidköpings kommun. Jag kommer hem till dem en novemberkväll då mörkret omfamnar landskapet. Väl inne hos dem finns mycket värme.

David leker med Embla på golvet och Jacob är snabb med att visa mig sin leksaksbil. Vi sätter oss i köket och pratar om projektet och vart paret upplever att de befinner sig just nu gällande att ha det klimat- och energismart hemma.

- De här miljömedvetna frågorna ligger i bakhuvudet när vi ska göra val i livet just nu, oavsett om vi ska köpa någon sak eller köpa mat. Det kan till exempel handla om att välja att köpa matvaror med utgående datum, berättar Erika. - Vi har nog inte köpt ett plagg sedan vi sågs senast, fyller David i och tittar på Erika som nickar instämmande.
- Vi ska på maskerad snart. För ett år sedan hade vi nog köpt nya kläder inför den, men nu tänker vi efter mer och köper det vi behöver på second hand. Vi ska klä ut oss till Ronny och Ragge! Jag ska sy lite. På Sellpy (second hand online) finns det också lite saker att få tag på.

"Vi ska resa till Kläppen framigenom. Då kanske vi kan hyra en stor bil för fler personer istället för att åka med två bilar."

- Med resor tänker vi också mer på våra val. Jag tar bussen ofta numera, säger Erika. Vi ska resa till Kläppen framigenom. Då kanske vi kan hyra en stor bil för fler personer istället för att åka med två bilar. Sedan är det inte enbart personerna i det här hushållet som ska åka utan Erikas bror och hennes föräldrar ska med också. - Då handlar det förstås om vad de vill också. Vi är på lite olika platser när det gäller de här tankarna, fortsätter Erika.
- Det händer mycket i omvärlden just nu, så projektet ligger i tiden. Vi tänker mer på familjen och att stanna hemma nu med nytillskottet, säger David. Å andra sidan går det åt mer energi med en bebis i huset. Tvättmaskinen går i ett nu!

I början av projektet kom en energi- och klimatrådgivare hem och gick igenom deras hus. Det gavs tips och råd om insatser som kunde hjälpa paret att spara energi. Något som paret ändrade snart därefter var att byta ut till ledlampor överallt. Andra frågor krävde lite mer insatser. – Vi fick rådet att tilläggsisolera en del av taket och vi kontaktade en firma som var här och tittade på det. Det visade sig dock att det finns för lite utrymme där för att tilläggsisolera. På sikt finns förstås möjligheten att bygga ett nytt tak, men det är inte aktuellt just nu. Något mer som vi gjort är att sänka innetemperaturen en grad. Vi har bott här i två år i mars. Det här projektet var ett sätt för oss som nyinflyttade att ta reda på vad vi skulle satsa på för att göra rätt både gällande miljö och ekonomi, förklarar Erika. - Det är intressant att följa upp och jämföra och kanske göra mindre ändringar i första skedet, och att eventuellt senare göra ytterligare ändringar längre fram.

Paret funderar mer på projektets effekter.

- En kollega till mig blev aspirant på att vara med i projektet när jag berättade om det på jobbet, säger David. Fast då hade vi redan kommit igång med det ordentligt så det var lite sent påkommet.
- Eftersom vi har blivit mer medvetna så pratar vi på ett annat sätt med kollegor och vänner. Jag tror att det kan bli ringar på vattnet av ett sådant här projekt. Både när det gäller energin och hållbarhet i stort.
- Jag hoppas att de här sakerna blir naturliga för våra barn. Att det inte är konstigt att ta bussen till stan, vi behöver inte bilen. Erikas blick vilar på Jacob, 2 år. - Han har snappat upp en del redan, han går och släcker efter mig! skrattar David. Erika funderar på deras hem utifrån ett klimat- och energismart perspektiv.
- Vi känner att vi kan bo in oss i vårt hus och ta det lugnt. Det behöver inte vara nyproducerade möbler här, utan vi kanske målar om något som vi handlat på second hand. För oss är det viktigt att det får växa fram, det måste inte vara så perfekt, vi kan visa upp vårt hus som det är. Eftersom vi nog fortfarande kan kalla oss för nyinflyttade håller vi fortfarande på att forma vårt boende. Jag undrar om paret har några tips till andra som vill ta några klimat- och energismarta steg framåt?
- Börja litet, det behöver inte vara så stort. Det lilla kan vara att gå förbi den där utgången datum-hyllan, det du handlar kanske kan ätas ikväll eller frysas in. Då slipper det bli matsvinn.

Projektledare,
Sofia GuldbRAND
Unesco Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle

Klimat- och energismart hemma är ett projekt som pågår hela 2023. 10 hushåll runtom i Lidköpings- Götene och Mariestads kommuner deltar i aktiviteter som lockar till nya hållbara steg framåt. Projektet bygger på samverkan mellan energi- och klimatrådgivningarna i biosfärkommunerna och Unesco Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle. Medfinansier är Västra Götalandsregionen.

